

A tartalomból

Amilyen súlyú stratégiai kihívásokkal szembesül a polgári kormány, ahhoz igazodó tartalmú és mélységű dolgozatokat tesz közzé a polgári értelmiség társadalomtudományi szakfolyóiratának idei 4. száma is. A körülöttünk zajló gazdasági, társadalmi és külpolitikai folyamatok elemzését végző szerzőink tollából olyan írások kerültek be e lapszámába, melyek egy-egy szakterületet alaposan körbejárva, segítséget adhatnak a kormány egyes szakpolitikai döntéseinek meghozatalához.

Petz Ernő energetikus, a Paksi Atomerőmű volt vezérigazgatója az energiaellátás, energiabiztonság kérdéskörét, globális és lokális szempontból elemzi. Javaslatainál figyelembe veszi a globális felmelegedésből fakadó kihívásokat. Találón írja: az emberiség jövője azon áll vagy bukik, hogy milyen módon képes biztosítani a közjavakat, illetve miként tudja leküzdeni a világméretet öltő rosszat. Tegyük hozzá, a magyar társadalomra különösen áll ez a kitétel, hiszen kis nemzet vagyunk, európai léptékben is szerény nemzetgazdasággal, ráadásul energiafüggő helyzetben, és a korábban bőségesen rendelkezésre álló közvajaink is fogytán vannak.

Az előttünk álló stratégiai kérdések sorában a vízről, a Duna, a Tisza folyamok megannyi lehetőséget kínáló tárházáról is essék szó. Boros Imre, az első Orbán kormány PHARE ügyekért felelős szakminisztere a Duna-Tisza csatorna megépítésének szükségességét vázolja. A neves közgazdász történelmi példákat sorol, nemzetközi kitekintést tesz. Értekezése „közgazdasági precizitással” megkonstruált. És miért stratégiai kérdés a Dunát és a Tiszát összekötő vízi útvonal? – merülhet fel a kérdés. A csatorna egy krízistérség felzárkóztatásának egyik lehetséges eszköze. Olyan komplex fejlesztés, amelynek révén munkahelyek jöhetnek létre, olcsóbbá válik a szállítás, az öntözés lehetőségeink kiterjesztésével pedig új lendületet kaphat a Duna-Tisza köze egykor virágzó mezőgazdasága.

Polgári Szemle · 7. évfolyam 4. szám

A stratégiai kérdések sorában essék szó a társadalompolitikáról is, hiszen Veres Péter gondolatát szabadon átvéve, nem a nép van a gazdaságért, hanem a gazdaság van a népért. A polgári kormány adótörvényeinek továbbfejlesztésére tesz javaslatot Giday András, a közgazdaságtudomány kandidátusa. Lesújtóan írja, hogy a dolgozó szülőknél ijesztően alacsony a születésszám. Akik dolgoznak, értelemszerűen van munkájuk, ugyanakkor a családalapításra csak később, népesebb családra pedig aligha gondolhatnak. Ha pedig tovább romlanak a demográfiai mutatóink, veszélybe kerülhet a nyugdíjrendszer. E területet próbálja összhangba hozni a szerző a gyermekfedezetű nyugdíjlem című dolgozatával.

Laki Ildikó, az MTA Szociológiai Kutatóintézetének munkatársa a társadalmi fenntarthatóság kérdéskörét veszi górcső alá Budapest viszonylatában. Jó hírt közöl, több évtizedes csökkenés után 2011-re már kimutatható a f város lélekszámának lassú gyarapodása. A szerző részletesen bemutatja az egyes kerületek, továbbá a főváros illetve az agglomeráció közötti népességvándorlást. Történelmi kontextusban, az okokat is feltárva, a tudományos kutatóhoz méltó alaposágú elemzésében teszi mindezt.

A magyar európai uniós elnökség szakpolitikai hatékonyságát értéke-
li Vasali Zoltán főiskolai oktató. Dicséretére válják a szerzőnek, hogy az értekezés megírására néhány héttel a magyar elnökség lezárultával vállalkozott. Noha, az ókori kínai kultúrkörből tudjuk, hogy gazdasági, politikai eseményeket, csak egy jelentősebb idő, akár évszázadok múltával lehet reálisan megítélni, azonban napjaink felgyorsult világában nem várhatunk, nem várhattunk száz évet. A szerző a magyar kormány teljesítményét méltatva írja: ad 1. bármely tagállam esetében nemzeti érdekeket hangsúlyozó elnökségi pozíció azért kockázatos, mert egy olyan közösséget kell vezetni, amelynek célja a tagok önrendelkezésének korlátozása. Ad 2. A magyar EU elnökség viszont éppen egy olyan kormányváltás után kezdte meg mandátumát, ahol az új nemzeti külpolitika meghirdetésével komoly változásokra lehet számítani. Harmadrészt, egyszerre kellett bels társadalmi és EU szintű politikai elvárásoknak is megfelelni, amit kommunikációs téren nem volt egyszerű összehangolni. Ráadásul a magyar elnökség Európa mottója mellett hazánk egy új, egyedi kormányzati modell bemutatását is megtette, amely egyszerre kezeli a munkanélküliséget, és teszi lehetővé a tartós gazdasá-

gi növekedést. És egy további eredmény: a nemzeti romastratégiák európai keretrendszerének kidolgozásában, az európai romastratégiában ugyancsak hozzájárultunk Európa demokratikus állapotainak javításához.

Pólyi Csaba nagykövet, főiskolai és egyetemi oktató, szakterületéről Közép-Amerikáról ír. Egy olyan térségről, ahol a szervezett bűnözés évente több mint 15 ezer ember életét követeli, ugyanakkor a világ perspektivikusan fejlődő régiójaként tartjuk számon. A dolgozat aktualitását növeli, hogy a közelmúltban zárult a Közép-Amerikai Biztonsági Stratégia Támogatása elnevezésű nemzetközi konferencia, amelynek eredményeiről is számot ad külpolitikai szakértő szerzőnk. Jó alap teremthet e dolgozatot olvasva a térségről alkotott ismereteink, és Magyarország térségi külkapcsolatainak továbbfejlesztésére.

A Magyar Köztársaság egyik, háborús missziós tapasztalattal rendelkező tábornoka, Isaszegi János vezérőrnagy, írásában biztonságpolitikai és hadműveleti elemzést nyújt a balkáni válságövezet konfliktusainak 2011. évi aktuális helyzetéről, betekintést adva egyúttal a 21. század legújabb biztonsági kihívásaiba, fenyegetéseibe és veszélyeibe. Dolgozatából kiolvasható, sajnos egy „puskaporos hordó” közelében élünk, a Balkán félsziget továbbra sem a legbiztonságosabb térsége a világnak, Európának.

Ebben a lapszámunkban is folytatjuk a vidéki, fiatal, a polgári értelmiség előtt talán még kevésbé ismert szerzőink tudományos munkáinak bemutatását. Földim, Dr. Vehrer Adél PhD, egyetemi docens, a Sokoróaljáról küldte dolgozatát. A már egyetemi katedrán álló néprajztudós Andrásfalvy Bertalan pécsi-, és Bartha Elek debreceni egyetemi tudósműhelyeiben képződött. Egy északnyugat-dunántúli, de más magyar vidékeken is jól ismert népszokást mutat be, a májusfaállítást. A májusfát, amelyet május elején állítják fel, és pünkösdkor döntik ki. A bontás ceremóniája – fáramászás, kitáncolás – pedig valószínűleg összefüggnek a pünkösdi király választásának ügyességi próbáival. Fontos, megszívlelendő információkra is rávilágít: nagylánynak udvarlási szándékkal, csak egy fát illik állítani. Érdeemes a dolgozatban tovább követni e kedves népszokás további tudnivalóit.

Mint ahogy érdemes elolvasni Dr. Baracsi Katalin által készített könyvrecenziót, de magát az általa ajánlott „Családpolitika más szemmel” című könyvet is. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Állam és Jog-

Polgári Szemle · 7. évfolyam 4. szám

tudományi Karának PhD hallgatója a könyv gondolatainak időszerűségét azzal is alátámasztja, hogy a Katolikus Egyház a 2011-es évet a „Családok évének” nyilvánította. Harminc esztendeje annak, hogy 1981-ben II. János Pál pápa kibocsátotta Familiaris consortio kezdetű apostoli buzdítását a keresztény család feladatairól a mai világban. A családok megtartásáról, a gyermekek keresztényi értékrend szerint élő családokban történő felneveléséről máig, és mindig időszerű beszélni. A Püspöki Konferenciát az a szándék vezérelte, hogy tanúságot tegyünk hitünkről és felkeltsük az emberek szívében a szeretet és a felelősség érzését a társadalom legfontosabb intézménye, a család iránt. És tegyük hozzá, a polgári kormány is nagy figyelmet fordít a családok védelmére, támogatására. Így összevetve, a könyv megjelenése, a Püspöki Konferencia döntése, és a második polgári kormány konkrét társadalmpolitikai törekvése jó alkalmat teremtett szerkeszt bizottságunknak, hogy a „Családpolitika más szemmel” című könyvet a polgári értelmiség szíves figyelmébe ajánlja.

Dr. Lentner Csaba
főszerkesztő